

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 879

Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı kanun tasarısı ve Ticaret, Sanayi ve Teknoloji, Adalet, Millî Savunma ve Plân komisyonlarından alınan 3'er üyeden kurulu 110 No.lu Geçici Komisyon raporu (1/803)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1598/2575

16 . 3 . 1973

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :

Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 14 . 3 . 1973 tarihinde kararlaştırılan «Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı kanunu tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ferid Melen
Başbakan

TÜRK UÇAK SANAYİİ ANONİM ORTAKLIĞI
(TUSAŞ)

KANUN TASARISI

Genel gerekçe

En kısa zamanda çağdaş uygarlık seviyesine erişme hedefi ve bunun gerektirdiği hızlı kalkınma, ülkemizi teknoloji yaratan bir toplum olmaya yöneltmektedir.

Bu amaca yönelmek için millî güvenlik gerekleri de titizlikle gözönünde tutularak, istihdam yaratan, teknoloji üretiminde itici ve özendirici bir niteliğe sahip, millî hâsilaya katkısı yüksek, yabancı ekonomilere bağlılığı hafifleten, uluslararası ticaret alanında Türkiye'yi güçlü bir ticaret ortağı haline getirecek sanayi dallarında cesur teşebbüslere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu teşebbüsler aktarılan teknoloji yönünden olduğu kadar bu yolla gelen teknolojinin diğer üretim dallarına yansması açısından da önem taşımaktadır.

Bu niteliklere sahip sanayi dallarından birisi de uçak sanayiidir. Yurdumuzun jeopolitik durumu da dikkate alındığında konu daha büyük bir önem kazanmaktadır.

Uzun dönemli kalkınmanın ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânının temel hedefleri ve stratejisine uygun olarak hazırlanan Üçüncü Beş Yıllık Plân, askerî ve sivil ihtiyaçların ortaya çıkardığı uçak taleplerinin uçak sanayiini verimli olarak kurup yaşatacak düzeye geldiğini kabul etmiş ve bu sanayiin kurulmasını öngörmüştür.

Tasarı açıklanan nedenlerden ötürü kanunlaşması dileğiyle Yüce Parlâmentoya sevk edilmiş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Tasarının 1 nci maddesinde ortaklığın hukukî bünyesi tespit olunmakta ve 440 sayılı İktisadî Devlet teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkındaki Kanunun 1 nci maddesine uygun olarak, kurulacak Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığının sermayesiyle sorumlu bir İktisadî Devlet Teşekkülü olacağı ve kısaca TUSAŞ adıyla anılacağı belirtilmektedir.

Merkezi Ankara'da olması uygun görülen ortaklığın harp sanayii ile olan ilişkisi ve niteliği dolayısıyla Millî Savunma Bakanlığı, ilgili Bakanlık olarak öngörülmüş ancak 440 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince yapılacak işlemlerde Maliye, Sanayi ve Teknoloji bakanlıklarıyla işbirliği yapılması uygun görülmüştür.

2 nci maddede ortaklığın faaliyet konularıyla kuruluş ve faaliyetlerindeki amaçlar genel olarak tespit edilmiş ve amacın gerçekleştirilmesi için iktisadî alanda ticarî esaslara göre faaliyetin esas olacağı açıklanmıştır.

3 ncu madde ile ortaklığın hangi konularda faaliyette bulunacağı sayılmış ve anılan işlere bağlı her türlü işlemler ile ticarî muamelelerin faaliyet sınırı içerisinde bulunduğu açıklanmıştır.

Tasarının 4 ve 5 nci maddeleriyle ortaklığın amacı ve faaliyet konuları nazara alınarak şimdilik 1,5 (Bir buçuk) milyar liralık bir sermaye öngörülmüş ve beheri 10 000 TL.'lık 150 000 hisse olarak düşünülen paylar iki grup altında mütalâa edilerek (A) grubunu teşkil eden hisse senetlerinin Devlete ve İktisadî Devlet Teşekküllerine (MKEK, Türkiye Elektronik Kurumu, PTT, ETİBANK), (B) grubu hisse senetlerinin ise Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına, tahsis olunması hükme bağlanmıştır.

Gerektiğinde sermayenin Genel Kurul kararıyla artırılabilmesi de öngörülmüştür.

Tasarının 6 nci maddesiyle sermaye paylarının ödeme şekli ve süresi düzenlenmiştir. Bu suretle kuruluş kanununun çıkmasından sonra kısa bir süre de ortaklık sermayesinin teşkili mümkün olabilecektir.

7 nci madde ortaklık kârının dağıtımına ilişkin olup, sâfi kârdan önce maddede yazılı âdi ve fevkalâde ihtiyatlarla, personele verilecek ikramiyelerin ayrılması ve kalan meblâğın dağıtımına esas olması uygun görülmüştür. Kâr dağıtımının zamanı ve dağıtılacak kâr miktarı, Genel Kurulca tespit edilecektir.

Mali konulara ilişkin 8 nci maddede; Ortaklık işletme bütçesiyle, faaliyet raporları, fiyat, tarife, yatırım ve finansman işlerinin bilanço ve netice hesaplarının 440 ve 441 sayılı kanunlara göre yürütüleceği hükme bağlanmıştır.

Maddenin 2 nci fıkrasıyla yıllık üretim, satış programlarının yapılmasında Millî Savunma ve Maliye Bakanlıklarıyla Devlet Plânlama Teşkilâtının TUSAŞ ile müşterek bir çalışma yapması esası getirilmiştir. Ancak, Hava Kuvvetleri ihtiyacı için imal edilecek uçakların satın alınması maksadı ile M. S. B. Bütçesine normal bütçe tavanı dışında her yıl Maliye Bakanlığınca ayrıca ödenek tahsis olunması gereklidir. Zira, Plân Bütçede M. S. B. Bütçesi her yıl % 12 artış ile hesab edilmiştir ve bu bütçeden uçak alımı için ayrıca para ayrılması mümkün değildir. Keza, Silâhlı Kuvvetlerin güçlendirilmesi amacı ile kabul edilmiş bulunan 1601 sayılı Kanun ile sağlanan tahsisat halen satınalmalara bağlandığından TUSAŞ ile ilgili satınalmalarda kullanılamayacaktır.

Maddenin son fıkrasıyla ortaklığın yapacağı iç ve dış istikrazlarda Maliye Bakanlığının kefaleti mümkün kılınmıştır.

Tasarının, ortaklığın yönetimine ilişkin 9 ilâ 15 nci maddeleriyle Genel Müdür ve yardımcıları ile Yönetim Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları, nitelikleri ve atanmaları düzenlenmiş olup, esas olarak 440 sayılı Kanun ile buna ilişkin tüzük hükümlerine bağlı kılınmıştır.

Tasarının 16 nci maddesiyle personel rejimi işçileri de kapsayacak şekilde düzenlenmiş olup, ortaklıkta aşağıda belirtilen 3 nevi personel istihdam edilmektedir.

1. 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları aylıklarının Tevhit ve Teadülü Hakkında Kanuna tabi personel,

2. 1475 sayılı İş Kanununa tabi işçi personel,

3. Sıvki idare ve teknik hizmetlerde çalıştırılmak üzere özel hukuk hükümlerine göre mukaveleye bağlanan sözleşmeli personel.

Tasarımın 17 nci maddesiyle ortaklık personelinin emeklilik statüleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

18 nci madde ile ortaklığın üretim ve yatırım programlarını yaparken, ihtiyaçlarını karşılamayı gözönünde bulunduracağı Bakanlık ve teşekküllerle olan ilişkilerini 8 nci maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen şekilde düzenlemesi, koordinasyonun sağlanması yönünden gerekli görülmüştür.

Tasarımın 19 ncu maddesiyle, ortaklığın amacına ulaşması ve faaliyetlerinin olumlu yönde gelişmesini sağlamak için bazı mali yükümlerden muaf tutulması zorunlu görülmüş ve bu muafiyetin kapsam ve niteliği maddede açıklanmıştır.

Ortaklığın amaçlarından biri Hava Kuvvetlerini güçlendirmek olduğundan bu müşterek amaç tahakkukunda fazulî masrafların önlenmesi gerekmektedir. Kuruluşun Hava Kuvvetleri ile bu derece yakın ilişkisi nedeniyle, karşılıklı mutabakat ve imkânlar dahilinde Hava Kuvvetleri tesislerinden faydalanması zaruretinin hâsıl olabileceği düşünülerek 20 nci madde ile bu istifadenin bedelsiz olması imkânı tanınmıştır.

21 nci madde ile ortaklıkça zaruret bulunan yerlerde istimlak ihtiyacı duyabileceği nazara alınarak 6830 sayılı Kanundan faydalanabilmesi de hükme bağlanmıştır.

Ortaklığın, esas faaliyet konularının mahiyet ve özelliği gözönüne alınarak 22 nci maddeye konan hükümle faaliyetinin emniyeti sağlanmıştır. Nitekim Makine Kimya Endüstrisi Kanununda da benzeri hüküm bulunmaktadır.

Tasarımın 23 ve 24 ncu maddeleri ile kurulacak teşekkülün ortaklık tipi bir İktisadi Devlet Teşekkülü olması sebebiyle, bir Genel Kurul gerekli görülmüş ve Genel Kurulun teşekkül tarzı, görev ve yetkileri ile kararlarının bağlayıcılık vasfı, toplantı şekli ve rey hakkı düzenlenmiştir. Ancak yukarıda açıklanan sebep muvacehesinde Genel Kurul ile ilgili hususlarda 440 ve 468 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerinin uygulama ayrıntılarının bir tüzükle saptanacağı da belirtilmiştir.

Tasarımın 25 ilâ 28 nci maddeleri denetim ve ibra ile ilgili olup, ortaklık şeklinde kurulmasının bir sonucu olarak denetimin bir yandan denetçiler eliyle diğer yandan Başbakanlık Yüksek Kurulunun ibrası için 468 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması mümkün ise de; İktisadi Devlet Teşebbüsleri reform stratejisinin kanunlaşması ile bu sorunun bir bütün olarak çözümleneceği gözönüne alınarak bu yetkinin Genel Kurula verilmesi uygun görülmüştür.

Tasarıya 2 geçici madde konulmuştur. 1 nci madde ile hazinenin TUSAŞ'a devredeceği aynı kıymetlerin sermaye payına mahsubedilmesine inkân verilmiştir. 2 nci madde ile TUSAŞ'ın kurulmasında sürat sağlamak amacıyla kuruluş esasına munhasır olarak Türk Ticaret Kanununun kayıtlamalarından muaf tutulmuştur.

Maddenin 29 ve 30 ncu maddeleri yürürlük ve yürütme ile ilgilidir.

110 No. lu Geçici Komisyonu raporu

Millet Meclisi
110 No. lu Geçici
Komisyonu
Esas No. : 1/803
Karar No. : 5

2 . 5 . 1973

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı kanun tasarısını görüşmek üzere Millet Meclisi Genel Kurulunun 26 . 3 . 1973 tarihli 82 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuz, 11 . 4 . 1973 günü ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle çalışmalarına başlamıştır.

Çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak hedefimizin gerçekleştirilmesinde gerekli kalkınma hızının artmasının başta gelen unsurları arasında sanayi ve teknolojik gelişmenin bulunduğu gerçeği gözönünde tutulursa, ülkemizde uçak endüstrisinin kurulup işletilmesi kabulünde güçlük çekilmeyen bir zaruret olarak kendisini göstermektedir.

Tasarı gerekçesi görüşmeler sonunda ittifakla benimsenmiş ve tasarı metninin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci ve 2 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3 ncü maddesinin (d) fıkrasında TUSAŞ'ın imalât ve satışlarıyla, ilgili işletme ve sair tesislerini 3 ncü şahıslara vermek ve kiralamak ibaresinin muğlak görünüşü ve bilhassa vermek kelimesinin ivazlı ve ivazsız oluşu yönünden tereddütlere mahal bırakacağı düşünülerek bu gibi tesisleri 3 ncü şahıslara ancak kiralayabilmek sadece kamu kuruluşlarına vermek veya kiralamak şeklinde değişiklik yapılması maddeye açıklık getirmek amacıyla lüzumlu görülmüştür.

Tasarının 4 ve 5 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncü maddesinin 1 nci cümlesinde, Maliye Bakanlığınca (A) grubu hisse senetleri bedelinin TuSAS'a her yıl bütçe kanunu ile konacak miktar üzerinden ödenir, şeklindeki ifadenin her yıl ödenecek miktarın bütçeye konacak rakamlar üzerinden oluşu ilerde TUSAŞ'ın yatırım programı ile bütçe kanunundaki ödenekler arasında zuhur edecek farklılığın, bu kuruluşun programlarında aksaklık yaratabileceği, bu aksaklıkların da milli güvenliğimiz yönünden yaratacağı ağır sakıncalar gözönüne alınarak sadece böyle bir aksaklığa mahal vermemek amacıyla (A grubu hisse senetleri bedeli her sene «TUSAŞ'ın yıllık yatırım programına göre» bütçe kanunu ile bütçeye konulacak ödeneklerle Maliye Bakanlığınca ödenecektir) şeklinde madde düzenlenmek suretiyle bütçe kanununda tespit edilecek ödeneklerin TUSAŞ'ın yıllık yatırım programlarına göre tespitinde fayda mülâhaza edilmiştir.

Maddenin 2 nci cümlesinde (B) grubu hisse senetleri bedelinin Türk Hava Kuvvetleri, Güçlendirme Vakfı tarafından bu kanunun yürürlüğünü takibeden 10 ay içinde TUSAŞ'a ödenmesinin maddi imkânsızlıklarla mümkün olamaması ahvali gözönünde bulundurularak bu süre 12 aya çıkarılmıştır.

Tasarının 7 nci maddesinde (b) bendindeki «ihtiyaç» kelimesi «ihtiyat» olarak, (d) bendindeki «kıymetler» kelimesi de «kıymetleri» olarak tashih edilmiştir.

Tasarının 8 nci maddesinde 2 nci cümlede cümle düşüklüğünü önlemek maksadıyla (ile) kelimesi yerine virgül konulmak suretiyle cümle tashih edilmiştir.

Tasarının 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 10 ncü maddesinin (a) bendinde son kelimenin (birisi) olarak yazılışı matbaa hatası olarak görülmüş (biri) şeklinde tashih edilmiştir.

Madde metninde adı geçen bakanlıklar, Bakanlar Kurulu protokol sırasındaki yerlerine göre düzenlemek suretiyle d, e, bentlerinin sıraları değiştirilmiştir.

TUSAŞ'ın faaliyet konusu içinde sivil havacılık ihtiyaçlarını karşılayacak tipte uçak, helikopter ve yedek parçaları imalâtı da yer almış bulunduğu nedenleriyle bu gayenin gerçekleştirilmesinde faydaları olacağı düşünülerek ayrıca 8 üyeden oluşturulan yönetim kurulunun 9 üyeye çıkarılması amaçlarıyla Yönetim Kuruluna Ulaştırma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanacak bir üyenin ilâve edilmesi uygun görülerek maddeye bu hususu öngören bir fıkra eklenmesi kararlaştırılmıştır.

Tasarımın 11 nci maddesi, Yönetim Kuruluna resmî kuruluşlardan gelen üyelerin aslî görevlerine devamlarında bir sakınca olmadığı hükmünü tasarı metnine ithal etmek suretiyle bu üyelerin Yönetim Kurulu üyeleri için tespit edilen ücretin yarısını alabilecekleri şeklinde düzenlenmiş olup, bu maddenin 440 sayılı Kanununun 32/1 nci maddesine bariz aykırılık göstermesi nedeni yanında, Yönetim Kurulu üyelerinin bu kuruluşun hassasiyeti ile mütenasip hizmet vermeleri ancak mesailerini sadece TUSAŞ'ın faaliyetlerine teksif etmelerini gerektireceği nedeni de gözönüne alınarak tasarıdan çıkarılması uygun görülmüştür.

Tasarımın 12 nci maddesi 11 nci madde olarak kabul edilmiş, ancak Yönetim Kuruluna Bakanlar Kurulunca atanacak üyelerin Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcılarında aranan niteliklerde olmaları kâfi görülmemekle TUSAŞ'ın millî güvenliğimiz ve millî ekonomimiz yönünden arz ettiği önem gözönünde bulundurularak Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı tarafından seçilecek üyelerin de aynı nitelikleri taşıması gereği faydalı ve uygun görülmüştür. Bu sebeple maddenin birinci cümlesinde «ve Vakıf tarafından seçilecek» cümlesi ilâve edilerek madde yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin 2 nci cümlesindeki «olanlar» kelimesinin bir matbaa hatası olduğu anlaşılmış ve kelime «organlar» şeklinde tashih edilmiştir.

Tasarımın 13 ncü maddesi 12 nci madde olarak kabul edilmiş, birinci cümlesinde atanabilirler kelimesi seçilebilirler şeklinde değiştirilmiştir. Zira atama şeklinin seçimle oluşu nedeniyle, tekrar atamanın şeklinin madde metninde zikredilmesinin yanlış anlamaları önleyeceği düşüncesi hâkim olmuştur. Ayrıca 657 ve 926 sayılı Personel kanunlarının ilgili maddeleriyle personelin izinli sayılarak başka yerlerde görevlendirilmesi mümkün bulunduğundan TUSAŞ'ın inkişafına yararlı olabilecek bâzi personelin mezkûr maddeler hükümlerinden faydalanılarak yönetim kuruluna atanmasına maddeye 2 nci fıkra eklenerek imkân verilmiştir.

Tasarımın 14 ncü maddesi 13 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın 15 nci maddesi 14 ncü madde olarak kabul edilmiş, ancak Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcısı olabilmek için lüzumlu ve zarurî görülen nitelikler 440 sayılı Kanununun 10 ncü ve 657 sayılı Kanununun 1327 sayılı Kanunla değişik 48 nci maddesinde belirtilen nitelikleri tekrar tekrar zikredilmek suretiyle tanzim edilmiş olan bu madde yenilik olarak getirilen 65 yaşını doldurmamış olmak kaydı aynen muhafaza edilmek suretiyle yukarıda belirtilen kanun hükümlerine atıf yapılmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Tasarımın 16 nci maddesi 15 nci madde olarak kabul edilmiş ve maddenin 1 nci cümlesindeki «müesseseleri» kelimesiyle, ifade edilmek istenilen işyerlerinin müessese niteliğinde olmaları mümkün görülmediğinden bu bağlı işyerlerinin gerçek niteliğini ifade edebilmek maksadıyla «müesseseleri» kelimesi yerine «iştirakleri» kelimesi ikame edilmek suretiyle değişiklik yapılmıştır.

Tasarımın 17 nci maddesi 16 ncü madde olarak kabul edilmiş ancak, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa göre verilmesi gereken kesenek ve karşılıklar ilgililer tarafından ödenir kaydının, bu personel ile Emekli Sandığı ve TUSAŞ arasında 3'lü bir ihtilâfa mahal verebileceği ve sözü geçen hizmetlinin kesenekleri ve ilgililerin de karşılıkları ödemedikleri ahvalde Emekli Sandığının yapacağı işlemlerin akim kalması gibi neticeler doğuracağı gözönünde bulundurularak sözü geçen kesenek ve karşılıkların ilgililerce ödenmesi daha uygun olacağı kanaatine varılarak madde yeniden düzenlenmiş, ayrıca TUSAŞ'ın çok hassas teknolojik yapısı, millî güvenlik ve millî ekonomimizde işgal edeceği yer ve önem gözönünde bulundurularak istihdam kadrosunun lüzumsuz kabarıklara yol açacak şekilde oluşturulmasını önlemek amacıyla bu madde hükümlerinden emekli, adı

malûl veya vazife malûllüğü ayhğı bağlanmış olanların faydalanamayacağı esasını getiren bir cümle ayrıca madde sonuna eklenmiştir.

Tasarının 18 neî maddesi 17 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 19 neî maddesi 18 neî madde olarak kabul edilmiş ancak, maddenin ilk cümlesindeki «yatırım» kelimesi, cümlenin anlamını değiştirmemekle beraber, sanayi yatırımlarını, yatırım sanayii şeklinde ifadenin cümle düşüklüğü arz edecek nitelikte görülüşü sebebiyle maddeden çıkarılması uygun görülmüştür.

Tasarının 20 neî maddesi 19 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 21 neî maddesi 20 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 22 neî maddesi 21 neî madde olarak kabul edilmiş ancak, Komisyonumuzca kabul edilen 15 neî maddedeki müesseseleri kelimesinin iştirakleri olarak düzeltilmesine uygun gerekçeyle kanunda ahengi bozmamak maksadıyla bu maddenin 1 neî, 3 neî ve 4 neî cümlelerinde yer alan «müesseseleri» kelimesinin, «iştirakleri» şeklinde düzeltilmesi uygun görülmüştür.

Tasarının 23 neî maddesi 22 neî madde olarak kabul edilmiş ancak, «rey» kelimesinin, «oy» olarak düzeltilmesi uygun görülmüştür.

Tasarının 24 neî maddesi 23 neî madde olarak kabul edilmiş ancak, kabul edilen 22 neî maddede olduğu gibi «rey» kelimesinin yerine «oy» kelimesi ikame edilmek ve bu maddedeki «tüzükle» kelimesinin de 440 sayılı Kanunun 25 neî maddesinde yönetmelik yapımından bahsedilmesi nedeniyle, aynı kanuna bağlı bu kuruluşun ilgili olduğu kanuna paralellliğini temin etmek amacıyla «yönetmelikle» şeklinde düzeltilmesi uygun görülmüştür.

Tasarının 25 neî maddesi 24 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 26 neî maddesi 25 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 27 neî maddesi 26 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 1 neî maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 2 neî maddesi aynen kabul edilmiştir.

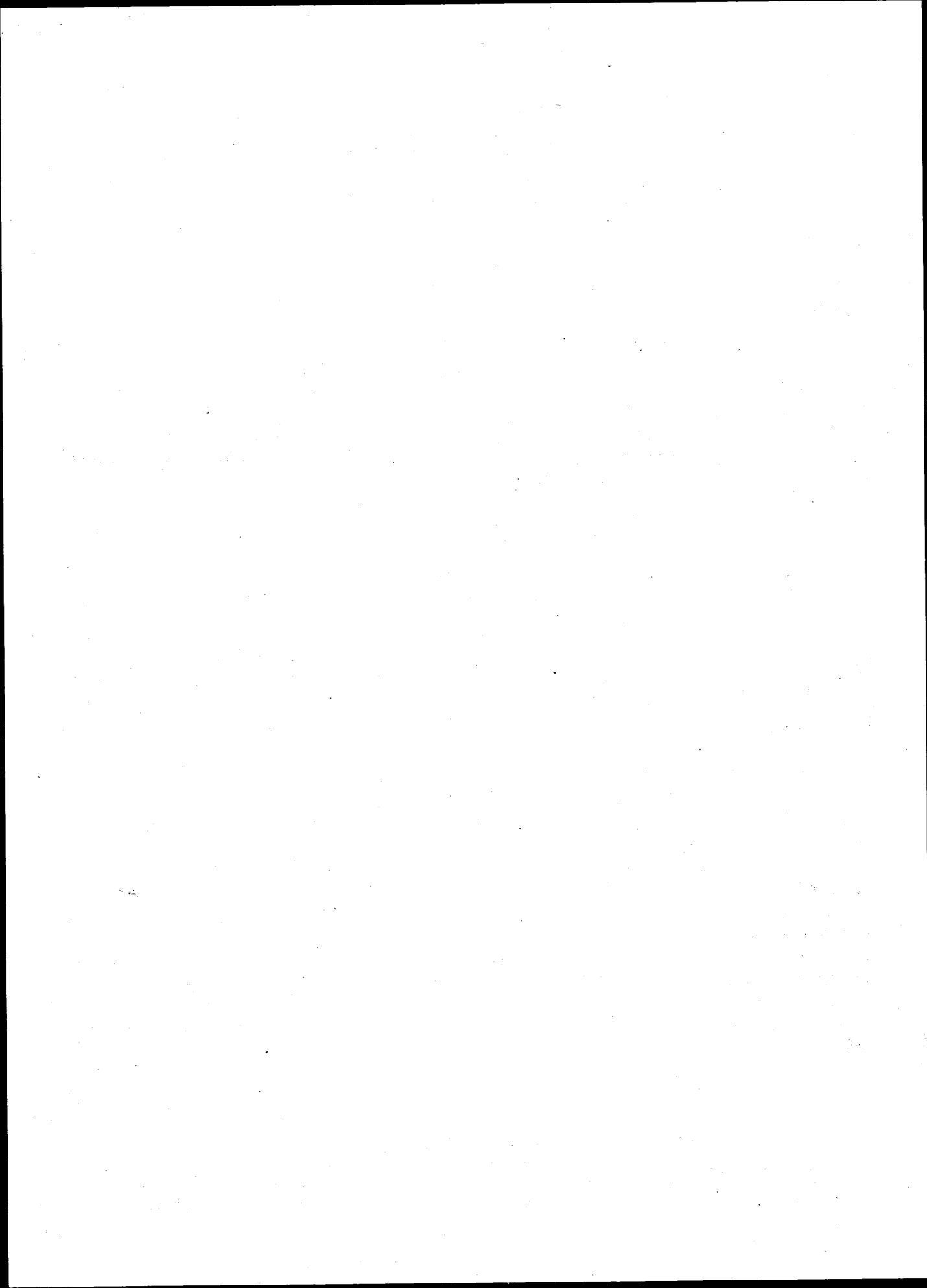
Tasarının 29 neî maddesi 28 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 30 neî maddesi 29 neî madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının Millet Meclisi Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi Komisyonumuzca kabul edilmiş bulunmaktadır.

Millet Meclisi Genel Kurulunun yüksek tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Üye
Sivas	Kastamonu	Ordu	A. Karahisar
T. Koraltan	H. Tosyalı	A. Topaloğlu	K. Uysal
Üye	Üye	Üye	Üye
Ankara	Balıkesir	Bursa	İstanbul
O. Birgit	K. Erdem	N. Atlı	O. Kabibay
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı.
Üye	Üye	Üye	Üye
Kayseri	Kırşehir	Konya	Mardin
M. Yüceler	C. Eroğlu	Söz hakkım mahfuzdur.	E. K. Aybar
		K. İmer	
	Üye	Üye	
	Samsun	Urfa	
	H. Özalp	N. Cevheri	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı

Kanun Tasarısı

BÖLÜM — 1

Genel Hükümler

Hukukî Bünye :

MADDE 1. — Bu Kanunla, Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı (TUSAŞ) adında tüzelkişiliğe sahip faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadî Devlet Teşekküllü kurulmuştur. Teşekkül, bu Kanuna, 440 sayılı Kanuna ve sözü geçen Kanunlar hükümleri saklı olmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

Merkezi Ankara'dadır. İlgili olduğu Bakanlık Millî Savunma Bakanlığıdır. İlgili Bakanlık 440 sayılı Kanunun 9 ncu maddesindeki hallerde yetki ve sorumluluğunu kullanırken Maliye, Sanayi ve Teknoloji bakanlıkları ile işbirliği yapabilir.

BÖLÜM — II

Amaç ve Faaliyet Konuları

Amaç :

MADDE 2. — TUSAŞ'ın amacı, ülkenin teknolojik düzeyini yükseltecek, millî hasılaya katkısı yüksek, yabancı ekonomilere bağıllığı hafifleten, dış piyasa ile rekabet edebilir, Millî Güvenlik ve sivil ihtiyaçlara yönelmiş bir uçak endüstrisini kurup işletmektir.

TUSAŞ, bu amaca ulaşırken verimlilik ve kârlılık esaslarına göre çalışacak ve teknolojik gelişmeleri yakından izleyecektir.

Faaliyet Konuları :

MADDE 3. — TUSAŞ'ın, faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir :

- a) Askerî ve Sivil havacılıkta kullanılan her çeşit uçak, helikopter ve benzeri motorlu, motorsuz vasıtaların imal ve montajını yapmak,
- b) Bu vasıtalarla ilgili her türlü yedek parça, teçhizat ve malzemelerin imal ve alım satımını yapmak,
- c) Konusu ile ilgili hususlarda gayrimenkuller alıp satmak, menkul ve gayrimenkullerini rehin etmek suretiyle borçlanmak,
- d) İmalât ve satışlarıyla ilgili her türlü işletmeleri kurmak, hangarlar, depolar, meydanlar, tamirhaneler yapmak ve gerektiğinde bunları 3 ncu şahıslara vermek veya kiralamak,
- e) Konusu ile ilgili ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıklara iştirak etmek,
- f) Yukarıdaki fıkralarda sayılanlara ilişkin her türlü işleri yapmak ve ticarî işlemlere girişmek.

BÖLÜM — III

Mali Hükümler

MADDE 4. — TUSAŞ'ın, sermayesi 1 500 000 000 (Bir buçuk milyar) TL.'dir. Bu sermaye, beheri 10 000 TL. kıymetinde (nominal değerde) 150 000 hisseye ayrılmıştır.

110 No. LU GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı kanunu tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Faaliyet konuları :

MADDE 3. — TUSAŞ'ın faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir.

- a) Askeri ve Sivil havacılıkta kullanılan her çeşit uçak, helikopter ve benzeri motorlu, motorsuz vasıtaların imal ve montajını yapmak,
- b) Bu vasıtalarla ilgili her türlü yedek parça, teçhizat ve malzemelerinin imal ve alım satımını yapmak,
- c) Konusu ile ilgili hususlarda gayrimenkuller alıp satmak, menkul ve gayrimenkullerini rehin vermek suretiyle borçlanmak,
- d) İmalât ve satışlarıyla ilgili her türlü işletmeleri kurmak, hangarlar, depolar, meydanlar, tamirhaneler yapmak ve gerektiğinde bunları 3 ncü şahıslara kiralamak, kamu kurumlarına vermek veya kiralamak,
- e) Konusu ile ilgili ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıklara iştirak etmek,
- f) Yukardaki fıkralarda sayılanlara ilişkin her türlü işleri yapmak ve ticarî işlemlere girişmek.

MADDE 4. — Tasarının dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Sermaye Genel Kurul kararı ile artırılabilir.

Hisseler A ve B grubu olmak üzere ikiye ayrılmıştır. A grubu hisseleri nama, B grubu hisseleri hâmiline yazılıdır.

MADDE 5. — A grubu hisseleri esas sermayenin % 55'ini teşkil edip, bu sermaye Hazineye tahsis edilmiştir. Bu hisseler T. C. Maliye Bakanlığı tarafından temsil edilir. Hazine bu hisseleri İktisadi Devlet Teşekküllerine devir ve temlik edebilir.

B grubu hisseleri sermayenin % 45'inden ibaret olup, tamamı Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına tahsis edilmiştir.

Sermayenin ödenmesi :

MADDE 6. — Sermaye aşağıdaki şekilde Ortaklığa ödenecektir.

A grubu hisse senetleri bedeli, her sene bütçe kanunu ile bütçeye konacak ödeneklerle ve T. C. Maliye Bakanlığınca TUSAŞ'a ödenecektir.

B grubu hisse senetleri bedelleri, Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı tarafından bu Kanunun yürürlüğünü müteakip 10 ay içinde TUSAŞ'a ödenir.

Kârın dağıtım ve yedek akçeler :

MADDE 7. — Ortaklığın yıllık sâfi kârı şu suretle dağıtılır :

- a) % 10'u ödenmiş sermaye tutarına varıncaya kadar âdi,
- b) % 5'i ödenmiş sermayenin % 25'ine varıncaya kadar fevkalâde ihtiyaç akçesi olarak ayrılır.
- c) % 5'i ise 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi esaslarına göre verilecek ikramiye olarak ayrılır.
- d) Bakiye sâfi kâr Genel Kurulca tespit edilecek esaslara uygun olarak hisse senetlerinin ödenmiş kıymetler üzerinden hissedarlara dağıtılır.

Diğer Malî Konular :

MADDE 8. — İşletme bütçeleri, faaliyet raporları, fiyat ve tarifeler, yatırım ve finansman işleri, bilânço ve netice hesapları, 440 ve 441 sayılı Kanunlara göre yürütülür.

Yıllık üretim ve satış programları ise Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilâtı ve TUSAŞ ile müştereken tespit edilir.

TUSAŞ'ın yapacağı iç ve dış istikraza Maliye Bakanlığı kefaletle yetkilidir.

BÖLÜM — IV

Yönetim

Yönetme ve temsil :

MADDE 9. — TUSAŞ, bu Kanun ile diğer mevzuat hükümleri ve Yönetim Kurulu Kararları uyarınca Genel Müdür tarafından yönetilir. Ortaklığı, idare ve yargı organlarıyla 3 ncu şahıslara karşı Genel Müdür temsil eder. Genel Müdür temsil yetkisini genel hükümlere göre devredebilir.

Yönetim Kurulu Üyeleri :

MADDE 10. — TUSAŞ'ın Yönetim Kurulu :

a) Genel Müdürle, ortaklığın Genel Müdür yardımcılarında ilgili Bakanlıkça belirtilecek birisi,

MADDE 5. — Tasarının beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sermayenin ödenmesi :

MADDE 6. — Sermaye aşağıdaki şekilde ortaklığa ödenecektir.

A grubu hisse senetleri bedeli her sene TUSAŞ'ın yıllık yatırım programına göre Bütçe Kanunu ile bütçeye konacak ödenekle, T. C. Maliye Bakanlığınca ödenecektir.

B Grubu hisse senetleri bedelleri, Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı tarafından bu kanunun yürürlüğünü takibeden 12 ay içinde TUSAŞ'a ödenir.

Kârın dağıtımı ve yedek akçeler :

MADDE 7. — Ortaklığın yıllık sâfi kârı şu surete dağıtılır.

- a) % 10'u ödenmiş sermaye tutarına varıncaya kadar âdi,
- b) % 5'i ödenmiş sermayenin % 25'ine varıncaya kadar fevkalâde ihtiyat akçesi olarak ayrılır.
- c) % 5'i ise 440 sayılı Kanunun 30 ncu maddesi esaslarına göre verilecek ikramiye olarak ayrılır.
- d) Bakiye sâfi kâr Genel Kurulca tespit edilecek esaslara uygun olarak hisse senetlerinin ödenmiş kıymetleri üzerinden hissedarlara dağıtılır.

Diğer malî konular :

MADDE 8. — İşletme bütçeleri, faaliyet raporları, fiyat ve tarifeler, yatırım ve finansman işleri, bilânço ve netice hesapları, 440 ve 441 sayılı kanunlara göre yürütülür.

Yıllık üretim ve satış programları ise Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları, Devlet Plânlama Teşkilâtı ve TUSAŞ ile müştereken tespit edilir.

TUSAŞ'ın yapacağı iç ve dış istikraza Maliye Bakanlığı kefalete yetkilidir.

MADDE 9. — Tasarının dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yönetim Kurulu üyeleri :

MADDE 10. — TUSAŞ'ın Yönetim Kurulu :

- a) Genel Müdürle, ortaklığın Genel Müdür yardımcılarında ilgili Bakanlıkça belirtilecek biri,

(Hükümetin Teklifi)

- b) Maliye Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
- c) İlgili Bakanlığın inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
- d) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulunca atanan bir üye,
- e) Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Yönetim Kurulunun seçeceği 3 üye, olmak üzere 8 üyeden oluşur.

Ücret :

MADDE 11. — Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcısı hariç, Yönetim Kuruluna Resmî Kuruluşlardan gelen üyelerin aslı görevlerine devamlarında bir sakınca yoktur. Ancak, bunlara Yönetim Kurulu üyeleri için saptanacak ücretin yarısı verilir.

Nitelikler :

MADDE 12. — Yönetim Kuruluna Bakanlar Kurulunca atanacak üyelerin Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcılarında aranacak niteliklerde olmaları şarttır.

Seçim yolu ile Yönetim Kuruluna katılacak üyelerin nitelikleri seçmeye yetkili olanlar tarafından saptanır.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin yetkileri, sorumlulukları hakkında 440 sayılı Kanun ve Tüzüğü hükümleri uygulanır.

Atanma :

MADDE 13. — Genel Müdürle Genel Müdür Yardımcısı ve Kararname ile Yönetim Kuruluna katılan üyeler atanmalarındaki usule göre değiştirilebilirler. Bunların dışında kalan üyelerin hizmet süreleri üç yıl olup, sürelerini dolduranlar tekrar atana/bilirler. Ancak Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklıdır.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri :

MADDE 14. — Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri 440 sayılı Kanun ile bu Kanunun tüzüğünde belirtilmiştir. Bu Kanun ve Tüzükte açıklık bulunmayan hallerde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

Genel Müdür ve yardımcıları:

MADDE 15. — Genel Müdür veya Genel Müdür yardımcısı olabilmek için;

1. İktisadi veya mesleki alanda yüksek öğrenim yapmış olmak,
2. Genel Müdürlük ve yardımcılık görevlerini yerine getirebilecek ehliyet, bilgi ve tecrübe sahibi olmak,
3. Siyasî haklara sahibolmak,
4. İyi ahlak sahibi olmak, haysiyet ve namusa dokunan suç ve ailetlak ağır hapis veya o derecede cezayı gerektiren bir fiil ile hükümlü bulunmamak,
5. Eylemli askerlik hizmetini yapmış veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak veya askerlik hizmetine elverişliliği bulunmadığı sabit olmak veya ertelenmiş bulunmak,

(110 No. : lu Geçici Komisyonun değiştirilişi)

- b) Maliye Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
 - c) İlgili bakanlığın inhası ile Bakanlar Kurulu tarafından atanan bir üye,
 - d) Ulaştırma Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulunca atanan bir üye,
 - e) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının inhası ile Bakanlar Kurulunca atanan bir üye,
 - f) Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakafı Yönetim Kurulunun seçeceği 3 üye,
- Olmak üzere 9 üyeden oluşur.

Nitelikler :

MADDE 11. — Yönetim Kuruluna Bakanlar Kurulunca atanacak ve Vakıf tarafından seçilecek üyelerin Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcılarında aranan niteliklerde olmaları şarttır. Seçim yolu ile Yönetim Kuruluna katılacak üyelerin nitelikleri seçmeye yetkili organlar tarafından saptanır.

Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin yetkileri, sorumlulukları hakkında 440 sayılı Kanun ve Tüzüğü hükümleri uygulanır.

Atama :

MADDE 12. — Genel Müdürle Genel Müdür yardımcısı ve Kararname ile Yönetim Kuruluna katılan üyeler atanmalarındaki usule göre değiştirilebilirler. Bunların dışında kalan üyelerin hizmet süreleri üç yıl olup, sürelerini dolduranlar tekrar seçilebilirler. Ancak Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklıdır.

Bu Kanununun 10 ncu maddesinin b, c, d ve e fıkralarında düzenlenen Yönetim Kurulu üyeliklerine 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 124 ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla getirilen (Ek - 1 nci maddeleri uyarınca da atama yapılabilir.

MADDE 13. — Tasarımın 14 nci maddesi 13 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Müdür ve yardımcıları :

MADDE 14. — Genel Müdür veya Genel Müdür yardımcısı olabilmek için 440 sayılı Kanunun 10 ncu veya 657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanunla değişik 48 nci maddesinde belirtilen niteliklere sahip olmak ve 65 yaşını doldurmamış bulunmak gerekir.

Genel Müdür ve yardımcılarının atanması, değiştirilmesi, yetki ve sorumlulukları hakkında 440 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

TUSAŞ'ın 3 Genel Müdür yardımcısı bulunur. Bunlardan biri teknik, biri mali ve diğeri de idari konularda Genel Müdüre yardım eder.

(Hükümetin Teklifi)

6. Bulaşıcı hastalığı olmamak veya görevini sürekli olarak yerine getirmeye engel bedeni ve akli özür ve hastalıkla malûl bulunmamak,

7. 65 yaşını doldurmamış olmak gerekir.

Genel Müdür ve yardımcılarının atanması, değiştirilmesi, yetki ve sorumlulukları hakkında 440 sayılı Kanun ve Tüzüğü hükümleri uygulanır.

TUSAŞ'ın 3 Genel Müdür yardımcısı bulunur. Bunlardan biri teknik, biri mali ve diğeri de idarî konularda Genel Müdüre yardım eder.

BÖLÜM - V

Personel Rejimi

Personel Kaynakları :

MADDE 16. — TUSAŞ'ın ve kendisine bağlı müesseseleri ile işletmeleri personeli hakkında 3659 ve 1475 sayılı kanunların ek ve tadilleri ile bu kanunlar yerine geçecek kanunlar uygulanır.

Ancak, sevkü idare ve teknik hizmetlerde Bakanlar Kurulunca tespit edilecek tavan ücretlerini aşmamak üzere Yönetim Kurulunca özel hukuk hükümleri gereğince sözleşmeli olarak personel çalıştırılabilir.

Emeklilik hakları:

MADDE 17. — Evvelce personel kanunları veya emekliye tabi görevlerde bulunup da sonradan ortaklıkta bir vazifeye tayin olunacakların, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa göre verilmesi gereken kesenek ve karşılıklar ilgililer tarafından ödenmek şartıyla Emekli Sandığı ile ilişkileri devam eder ve bu süreler fiilî hizmetlerinde ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmesinde hesaba katılır.

Bunlardan, personel kanunlarına tabi görevlerden gelenlerin sözleşmeli olarak geçen süreleri ayrıca barem derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınır.

BÖLÜM - VI

Koordinasyon

Koordinasyon sağlanması :

MADDE 18. — TUSAŞ yıllık ve uzun vâdeli yatırım, işletme ve imalât programlarını yaparken, işletme ve imalâtle ilgili Bakanlıklar ve kuruluşlarla koordinasyon yapmak ve genel piyasa ihtiyaçlarını gözönünde bulundurmaya zorunludur. Programlarının bu Bakanlık ve kuruluşların ihtiyaç ve imkânlarına göre hazırlanmasını ve bu kuruluşlarla TUSAŞ imalât ve yatırım programları arasında koordinasyonunun sağlanmasını temin etmek amacıyla TUSAŞ'ın imalât, işletme, yatırım programları bu kanunun 8 nci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen şekilde tespit olunur.

BÖLÜM - V

Personel rejimi

Personel kaynakları :

MADDE 15. — TUSAŞ'ın ve kendisine bağlı iştirakleri ile işletmeleri personeli hakkında 3659 ve 1475 sayılı Kanunların ek ve tadilleri ile bu kanunlar yerine gecek kanunlar uygulanır.

Ancak, sevki idare ve teknik hizmetlerde Bakanlar Kurulunca tespit edilecek tavan ücretlerini aşmamak üzere Yönetim Kurulunca özel hukuk hükümleri gereğince sözleşmeli olarak personel çalıştırabilir.

Emeklilik hakları :

MADDE 16. — Evvelce personel kanunları veya emekliliğe tabi görevlerde bulunmuş olanlardan ortaklıkta sözleşmeli olarak bir göreve atanmaların emeklilik hakları devam eder. şu kadar ki, bunların emeklilik kesenek ve karşılıkları kendilerince öder.

Sözleşmeli olarak geçen süreler memuriyet dereceleri ile, emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınır.

Emekli, adi malül veya vazife malüllüğü aylığı bağlanmış olanlar bu hükümden faydalanamazlar.

MADDE 17. — Tasarımın 18 nci maddesi 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

BÖLÜM - VII

Genel hükümler

Muafiyetler :

MADDE 19. — Ortaklığın uçak yapım sanayii kurması ve işletmesi ihtiyacı için, yabancı memleketlerden ithal olunacak makine, teçhizat, malzeme ve bunlara ait her türlü yedek parça ve gerekli hammadde ile aynı maksatlarla yabancı memleketlerden satın alınacak veya kiralanacak, her nevi uçak, telsiz cihazı, emniyet ve işaret tesisatı ve bunlara müteallik her türlü yedek edevat ve malzeme, teçhizat gümrük resminden, ithalde alınan Damga Resminden ve diğer bülümüm vergi, resim ve harçlardan muafıtır.

Mubayaa ve kiralamaya ait mukaveleler, anlaşmalar, sair mutabakat ve bağlantılar ile bunlara müsteniden tanzim olunacak bonolar, senetler, diğer kıymetli evrak ve sair bülümüm vesaik de vergi, resim ve harca tabi değildir.

Ortaklığın kuruluşu ile ilgili her çeşit işlemlerle çıkarılacak hisse senetleri vergi, resim ve harçtan muafıtır.

Ortaklık bülümüm yargı harçlarından muafıtır.

Faydalanma :

MADDE 20. — Ortaklık karşılıklı mutabakat tesis etmek kaydıyla Hava Kuvvetleri tesislerinden bedelsiz olarak faydalanabilir.

Kamulaştırma :

MADDE 21. — TUSAŞ, 6830 sayılı İstimlak Kanunu hükümlerinden faydalanır.

Emniyet ve muhafaza :

MADDE 22. — Ortaklık ve müesseselerine ait fabrikalar, atelyeler, deppoylar ve diğer binalar 1110 sayılı Askeri Memnu Mıntıkalar Kanunu ile ek ve değişikliklerinin uygulanması bakımından askeri binalardan sayılır.

Bunlardan askeri müfrezeler tarafından muhafazasına lüzum görülecekler mahal ve zaman itibarıyla Millî Savunma Bakanlığı ve ortaklıkça müştereken tespit olunur.

Ortaklık ve müesseselerine ait bütün işyerlerinde siyasi maksatla toplantılar, nümayişler yapılamayacağı gibi bu maksatla ortaklık mensuplarına sözlü veya yazılı telkinlerde de bulunulmaz.

Yukardaki fıkra hükmüne muhalif hareket edenlerle Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerinde yazılı suçları ortaklık ve müesseseleri mensupları arasında işleyenler hakkında Askeri Ceza Kanununun 148 nci maddesinde yazılı cezalar uygulanır.

BÖLÜM - VIII

Genel Kurul

Teşekkül ve temsil :

MADDE 23. — Genel Kurul hisse senedi sahiplerinden teşekkül eder. Her hissenin veya hisseyi temsil edenin bir rey hakkı vardır.

(110 No. : lu Geçici Komisyonun değiştirilişi)

BÖLÜM - VII

Genel Hükümler

Muafiyetler :

MADDE 18. — Ortaklığın uçak sanayii kurması ve işletmesi ihtiyacı için, yabancı memleketlerden ithal olunacak makine, teçhizat, malzeme ve bunlara ait her türlü yedek parça ve gerekli hammadde ile aynı maksatlarla yabancı memleketlerden satın alınacak veya kiralanacak, her nevi uçak, telsiz cihazı, emniyet ve işaret tesisatı ve bunlara müteallik her türlü yedek edavat ve malzeme, teçhizat gümrük resminden, ithalde alınan damga resminden ve diğer bilûmum vergi, resim ve harçlardan muaftır.

Mübayaa ve kiralamaya ait mukaveleler, anlaşmalar, sair mutabakat ve bağlantılar ile bunlara müsteniden tanzim olunacak bonolar, senetler, diğer kıymetli evrak ve sair bilcümle vesaik de vergi, resim ve harca tabi değildir.

Ortaklığın kuruluşu ile ilgili her çeşit işlemlerle çıkarılacak hisse senetleri vergi, resim ve harçtan muaftır.

Ortaklık bilûmum yargı harçlarından muaftır.

MADDE 19. — Tasarının 20 nci maddesi 19 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Tasarının 21 nci maddesi 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Emniyet ve muhafaza :

MADDE 21. — Ortaklık ve iştiraklerine ait fabrikalar, atelyeler, deppoylar ve diğer binalar 1110 sayılı Askeri Memnu Mıntakalar Kanunu ile ek ve değişikliklerinin uygulanması bakımından askerî binalardan sayılır.

Bunlardan askerî müfrezeler tarafından muhafazasına lüzum görülecek mahal ve zaman itibarıyla Millî Savunma Bakanlığı ve ortaklıkça müstereken tespit olunur.

Ortaklık ve iştiraklerine ait bütün iş yerlerinde siyasi maksatla toplantılar, nümayişler yapılamayacağı gibi bu maksatla ortaklık mensuplarına sözlü veya yazılı telkinlerde de bulunulamaz.

Yukardaki fıkra hükmüne muhalif hareket edenlerle, Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerinde yazılı suçları ortaklık ve iştirakleri mensupları arasında işleyenler hakkında Askeri Ceza Kanununun 148 nci maddesinde yazılı cezalar uygulanır.

BÖLÜM - VIII

Genel Kurul

Teşekkül ve temsil :

MADDE 22. — Genel Kurul hisse senedi sahiplerinden teşekkül eder. Her hissenin veya hisseyi temsil edenin bir oy hakkı vardır.

Genel Kurul faaliyetinde uygulanacak kanunlar :

MADDE 24. — Genel Kurulun vazifeleri, toplanma şekli, yetkileri, Genel Kurul üyelerinin rey hakkı, kararların bağlılık derecesi hakkında bu Kanunla 440 ve 468 sayılı Kanunun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır. Bu esaslar ayrıca bir Tüzükle tespit edilir.

BÖLÜM - IX

Denetçiler

Seçim :

MADDE 25. — Genel Kurulda ikisi (A) grubu ve birisi (B) grubu hisselerini temsil eden ortaklar tarafından Türk Ticaret Kanununun hükümlerine uygun olarak üç denetçi seçilir.

15 nci maddedeki nitelikler denetçilerde de aranır.

Yıllık rapor :

MADDE 26. — Denetçilerin görev, yetki ve sorumlulukları hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümleri tatbik olunur. Ancak, denetçilerin tanzim edeceği yıllık raporun bir sureti Genel Kurul toplantısından en geç bir ay önce Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığına ve ilgili Bakanlığa gönderilir.

Yıllık raporun eleştirisi :

MADDE 27. — Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından tanzim edilecek denetleme raporunda şirket denetçileri tarafından kendilerine gönderilmiş bulunan rapor gözönünde bulundurulur ve bu raporun eleştirmesi madde madde yapılır.

Bilanço tasdiki ve ibra :

MADDE 28. — Ortaklığın yıllık blâncosunun tasdik ve tasvibi ile Yönetim Kurulunun ibrası hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1. — TUSAŞ'ın kuruluşunda, Hazineye ait (A) grubu hisseleri karşılığı olarak şirket sermayesinin tamamının % 4'ünü geçmemek üzere, Millî Savunma Bakanlığına tahsis edilmiş gayrimenkul ve tesisler rayiç bedel üzerinden devredilebilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — TUSAŞ'ın kuruluş devresinde Türk Ticaret Kanununun öngördüğü kayıtlamalar aranmaz.

(110 No. : lu Geçici Komisyonun değiştirişi)

Genel Kurul faaliyetinde uygulanacak kanunlar :

MADDE 23. — Genel Kurulun vazifeleri, toplanma şekli, yetkileri, Genel Kurul üyelerinin oy hakkı, kararlarının bağlılık derecesi hakkında bu kanunla 440 ve 468 sayılı Kanunun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır. Bu esaslar ayrıca bir yönetme-likle tespit edilir.

MADDE 24. — Tasarının 25 nci maddesi 24 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Tasarının 26 nci maddesi 25 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 27. — Tasarının 28 nci maddesi 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük :

MADDE 29. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 30. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

14 . 3 . 1973

Başbakan <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Arar</i>	Devlet Bakanı <i>Z. Baykara</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Öztürk</i>	Adalet Bakanı <i>F. Alpaslan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. İzmen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>S. Özbek</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>N. Kodamanoğlu</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>T. Toker</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Karaküçük</i>			

(110 No. : lu Geçici Komisyonun değiştirişi)

MADDE 28. — Tasarının 29 ncu maddesi 28 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Tasarının 30 ncu maddesi 29 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

